

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตด้านการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 เอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	12
แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552	21
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพชีวิต	27
แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมพลัง	33
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรม	34
ชุมชนเขตนบุรี	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
การเลือกพื้นที่ในการวิจัย	51
วิธีดำเนินการวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาบริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี	59
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับนวัตกรรม กิจกรรมเสริมพลังในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี	86
ส่วนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้ (วีดิทัศน์ และ e-book) ของผู้สูงอายุ	138
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ	139
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับคุณภาพนวัตกรรม เว็บไซต์คลังความรู้	140
ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคมสูงวัยในทศวรรษหน้า	141
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ	141
ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นของผู้สูงอายุ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคมสูงวัยใน ทศวรรษหน้า	142
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	146
สรุปผลการวิจัย	147
อภิปรายผล	155
ข้อเสนอแนะ	163
บรรณานุกรม	165
ภาคผนวก	170
ภาคผนวก ก หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	172

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
ภาคผนวก ข	แบบสำรวจบริบทชุมชน	192
ภาคผนวก ค	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	198
	แบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้	206
	แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการในการพัฒนา	
	คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	208
ภาคผนวก ง	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเข้าสู่ยุคสังคม	
	สูงวัยในทศวรรษหน้าของชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี	210
	แบบประเมินโครงการ	224
ภาคผนวก จ	นวัตกรรมเสริมพลัง	232
	ภาพกิจกรรม	233
	ตัวอย่าง e-book	237
	คู่มือการใช้งานเว็บไซต์	242
	ภาพการประเมินและทดลองใช้นวัตกรรมเว็บไซต์คลัง	
	ความรู้	259
	กิจกรรมสร้างสิ่งแวดล้อมบ้านน่าอยู่ร่วมกันได้ ชุมชน	
	นามอง	261

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แสดงสถิติผู้สูงอายุ 5 ภาค ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	15
2.2	แสดงรายละเอียดข้อมูลชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี 44 ชุมชน	38
3.1	แสดงชุมชนพื้นที่ในเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร	51
4.1	ชื่อชุมชน ประธานชุมชน และจำนวนกรรมการชุมชน	59
4.2	ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี	78
4.3	แสดงคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ	87
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลสุขภาพกายของผู้สูงอายุ	90
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลอาหารและโภชนาการ	91
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต	92
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน	92
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	93
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัวและผู้สูงอายุ	94
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับน้ำพริก	95
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการสร้างรายได้และบรรจุกัญท์	96
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความพึงพอใจ	96
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการนำความรู้ไปใช้	97
4.14	แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ	98
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลสุขภาพกายของผู้สูงอายุ	101
4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลอาหารและโภชนาการ	102
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต	103
4.18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน	103
4.19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	104
4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัวและผู้สูงอายุ	105
4.21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจ	106
4.22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความพึงพอใจ	107
4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการนำความรู้ไปใช้	108
4.24	แสดงจำนวนร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.25	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลสุขภาพกายของผู้สูงอายุ	111
4.26	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลอาหารและโภชนาการ	112
4.27	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต	113
4.28	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน	114
4.29	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	115
4.30	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัวและผู้สูงอายุ	116
4.31	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจ	117
4.32	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความพึงพอใจ	117
4.33	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านนำความรู้ไปใช้	118
4.34	แสดงจำนวนร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ	118
4.35	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลสุขภาพกายของผู้สูงอายุ	121
4.36	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลอาหารและโภชนาการ	123
4.37	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านหลักประกันและความมั่นคงชีวิต	124
4.38	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน	124
4.39	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	125
4.40	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัวและผู้สูงอายุ	126
4.41	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจ	127
4.42	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความพึงพอใจ	128
4.43	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการนำความรู้ไปใช้	128
4.44	แสดงค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุในภาพรวมทั้ง 4 กิจกรรมเสริมพลัง	129
4.45	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลสุขภาพกายของผู้สูงอายุ	133
4.46	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการดูแลอาหารและโภชนาการ	134
4.47	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต	134
4.48	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน	135
4.49	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	136

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.50	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัวและผู้สูงอายุ	137
4.51	แสดงค่าร้อยละของผู้สูงอายุที่ประเมินคุณภาพนวัตกรรมเว็บไซต์คลังความรู้	139
4.52	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินคุณภาพนวัตกรรมของผู้สูงอายุ	140
4.53	แสดงค่าร้อยละของผู้สูงอายุ	141
4.54	แสดงข้อมูลความคิดเห็นของผู้สูงอายุโดยการสัมภาษณ์	142

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2.1	ปิรามิดประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2533, 2543, 2551 และ 2573	14
3.1	ขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัย	55
3.2	หน้าแรกของเว็บไซต์คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เข้าสู่สังคมสูงวัย	56
4.1	สารแนะนำกรุงเทพมหานคร	61
4.2	ชุมชนกุฎีจีน	62
4.3	ชุมชนกุฎีจีนขาว	62
4.4	ชุมชนโรงคราม	63
4.5	ชุมชนวัดประดิษฐาราม	63
4.6	ชุมชนมัสยิดบ้านสมเด็จ	63
4.7	ชุมชนบางไส้ไก่	64
4.8	ชุมชนศรีภูมิ	64
4.9	ลักษณะบ้านเรือนในชุมชน	65
4.10	ลักษณะถนนภายในชุมชน	65
4.11	แม่น้ำเจ้าพระยาและคลองบางหลวง	66
4.12	ลำคลอง (ลำราง) ในชุมชนธนบุรี	67
4.13	สภาพแวดล้อมชุมชนธนบุรี	68
4.14	อาชีพภายในชุมชน	69
4.15	ตลาดน้ำคลองบางหลวง	70
4.16	วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร	70
4.17	โบสถ์ช่างตาครุฑ	71
4.18	พิพิธภัณฑ์บ้านกุฎีจีน	71
4.19	มัสยิดบางหลวง	72
4.20	สถานศึกษาชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี	73
4.21	ศูนย์สุขภาพชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี	73
4.22	ศูนย์สาธารณสุข 26 ชุมชนพื้นที่เขตธนบุรี	74
4.23	ประเพณีทิ้งกระจาด	74
4.24	พระอุโบสถวัดกัลยาณมิตร	75
4.25	พระพุทธรูปรัตนนายก	75
4.26	หอรบขัง พระสุนทรสมาจาร	76

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.27	วัดราชคฤห์วรวิหาร	76
4.28	วัดอินทารามวรวิหาร	77
4.29	วัดโพธิ์นิมิตสถิตมหาสีมาราม	77
4.30	เครื่องออกกำลังกายของชุมชน	85
4.31	ลานกีฬาและทำกิจกรรมภายในชุมชน	85

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี